

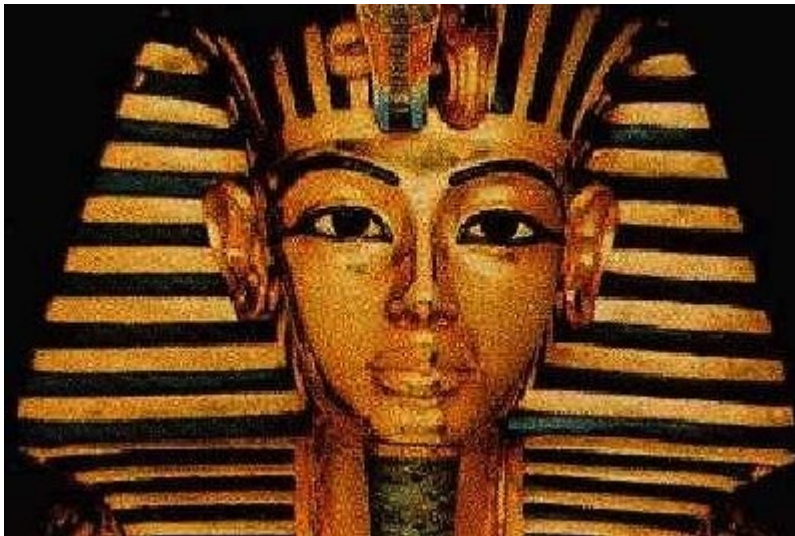
Economie is Cultuur

Zoals het succes van een bedrijf samenhangt met de bedrijfscultuur

Auteur:

[Ewoud Jansen](#) Fontys International Business & Management Studies
Globalisering

[Column](#) in [Organisatiecultuur](#) • 20 februari, 2012
[reageer](#)

Waarom is het ene land welvarender dan het andere? Is het allemaal een kwestie van geluk hebben met gunstige natuurlijke omstandigheden of de pech hebben van vroegere imperialistische uitbuiting? Het kan de verschillen wellicht voor een klein deel verklaren. Maar ik denk dat er belangrijker oorzaken zijn. De belangrijkste oorzaak is toch de manier waarop dingen georganiseerd zijn en hoe mensen samenwerken. Als dat een beetje effectief en efficiënt gebeurt dan wordt de tijd productief benut. Dan kunnen er economische successen geboekt worden. Dat geldt voor individuele organisaties maar ook voor de maatschappij als geheel.

Een land als Jemen zal altijd onderaan diverse ranglijsten bungelen zolang ze daar een groot deel van de dag qat kauwend wensen door te brengen. In Egypte waar ik met enige regelmaat tijdelijk werk is het zo erg bij lange na niet maar ook hier valt nog veel te winnen wat betreft een beetje efficiënt en gestructureerd werken.

Een afspraak op tijd laten beginnen in Egypte? Onmogelijk. Enigszins gestructureerd een discussie voeren met een groep? Heel moeilijk. Vol enthousiasme doet iedereen graag zijn zegje en voor je het weet kakelt iedereen door elkaar heen. In rap Arabisch dat ik helaas niet kan verstaan. Dingen lopen hier gewoon minder gestructureerd en georganiseerd dan bij ons.

“You are more organized, we are more passionate” zeggen de cursisten tegen me. Daarmee bedoelen ze niet mij persoonlijk mee maar wij Westerlingen, Europeanen. Behalve de Grieken uiteraard. *“They are more like us”* hoor ik regelmatig. Stiekem vinden veel Egyptenaren het wel leuk om te zien dat het daar zo’n puinhoop aan het worden is. Dat het eens niet Egypte of een ander Arabisch land is dat negatief in het wereldnieuws is, maar een Europees land. Zo wordt dat wel gevoeld. Egyptenaren zijn trots op hun land en de rijke geschiedenis maar tegelijk is er een gevoel van schaamte over de staat van het land. Officieel wordt die vaak geweten aan invloeden van buitenaf. Complottheorieën doen het altijd goed hier. Maar de meeste Egyptenaren die ik spreek begrijpen heel goed waar het aan schort.

“To change Egypt you have to change the people” zei een cursist. Maar ondanks deze wijsheid komt ook deze man structureel te laat en wil eenmaal gearriveerd eerst een sigaret of twee roken alvorens aan de slag te gaan. Het is een vreemde paradox. Natuurlijk kent dit land een verstikkende bureaucratie die niet erg bevorderlijk is voor een gezonde moderne economie. Maar los van die institutionele belemmeringen is ook de manier waarop de gemiddelde Egyptenaar zich door het leven begeeft niet direct de meest geschikte om een concurrerende economie op poten te zetten. En wie al die nadruk op een gezonde economie maar materialistisch vind moet zich wel realiseren dat zo’n economie ook een voorwaarde is voor het kunnen onderhouden van goede gezondheidszorg en tal van andere maatschappelijke voorzieningen. En de basis van een goed functionerende economie is in wezen net zo simpel als die van een goed draaiende organisatie. Geen tijd verliezen met oeverloos geklets. Je aan afspraken houden. Structuur in je werk maar er ook van kunnen afwijken als dit nodig is. In het dagelijkse leven zijn de Egyptenaren ware improvisatie kunstenaars. Ze moeten ook wel want veel dingen lopen voortdurend anders dan verwacht of gepland. Maar paradoxaal genoeg is dat op het werk een stuk minder. Dan moet alles strak volgens regels waar niet vanaf mag worden geweken. Dat is jammer want zo worden heel veel dingen op het werk niet aangepakt en lopen de radertjes vast.

Egypte heeft een lange weg te gaan. Maar er is zeker hoop. De Egyptenaren hebben een enorme veerkracht die hen in staat stelt op de been te blijven in omstandigheden waar de gemiddelde Nederlander onder zou bezwijken. Als die veerkracht wat constructiever kan worden ingezet dan zijn de mogelijkheden groot. Zeker wat betreft de veerkracht van de vrouwen hier. De mannen kunnen nog heel wat leren van hun vrouwen al zullen ze dat niet snel toegeven.

Armoede is geen toeval. Het is voor een groot deel te wijten aan hoe dingen zijn georganiseerd en hoe mensen samenwerken en zich tot elkaar verhouden. Zoals het succes van een bedrijf samenhangt met de bedrijfscultuur, zo is het ook met het succes en de cultuur van een land.